

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Görüş Bildiren Kurum: TMMOB Çevre Mühendisleri Odası

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 44 üncü maddesi ile Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik (BYY) dayanağında hazırlanan *Yangın Güvenlik Uzmanlığı ve Periyodik Kontrol Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı* ve ekleri, Odamızca bütüncül bir yaklaşımla incelenmiştir.

Bina ve tesislerde yangın güvenliği tedbirlerinin sürdürülebilirliğini periyodik kontrol esasına bağlayan, denetim ve yetkilendirme mekanizmasını kurmayı hedefleyen düzenleme; can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ilkesel olarak yerinde ve olumlu değerlendirilmektedir. Ancak taslak, yangın olgusunu ağırlıklı olarak "bina içi can ve mal güvenliği" ekseninde sınırlandırmıştır. Endüstriyel tesislerde, atık işleme/bertaraf tesislerinde ve depolama alanlarında meydana gelecek yangınların oluşturacağı ikincil çevre kirliliği boyutları (toksik duman ve emisyon salınımı, yangın söndürme sularının alıcı ortama karışması, söndürücü kimyasalların toprak ve su kirliliği yaratması vb.) bütüncül bir yaklaşımla ele alınmamış; buna karşın yangın güvenliği süreçlerinin en kritik noktalarında Çevre Mühendisliği disiplini kapsam dışı bırakılmıştır.

Aşağıda detaylandırılan hususlar çerçevesinde, taslağın kamu yararını gözeten güçlü yönlerinin korunması; buna karşılık uzmanlık alanları, mevzuat tutarlılığı, ulusal ve uluslararası çevre hukuku entegrasyonu yönünden tespit edilen zayıf yönler ve risklerin giderilmesi için hazırlanan Odamız ortak görüşü sunulmaktadır.

MESLEKİ KAPSAM EKSİKLİĞİ VE ÇEVRE MÜHENDİSLERİNİN KAPSAM DIŞI BIRAKILMASI

Taslakta tanımlanan Yangın Güvenlik Uzmanlığı seviyeleri (YGU-1, YGU-2, YGU-3, YGU-K) ve bunlara ilişkin eğitici branşları belirlenirken Çevre Mühendisliği disiplinine yer verilmemiş olması teknik, hukuki ve mantıksal açıdan kabul edilemez bir eksikliklerdir.

- **YGU-K ve Tehlikeli Madde Yetkinliği:** Taslağın EK-1 maddesinde YGU-K seviyesine bağlanan asli görev; endüstriyel tesisler, depolama amaçlı tesisler ve yüksek tehlikeli yerlerin periyodik kontrolü sürecinde **“tehlikeli maddelerin tespiti ve sınıflandırılması”** olarak tanımlanmıştır. Tehlikeli kimyasalların sınıflandırılması, depolanması, envanterlenmesi ve risk yönetimi doğrudan Çevre Mühendisliği müfredatının ve meslek pratiğinin çekirdek alanıdır.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

• **Mevcut Mevzuat ve Uzmanlık Çakışması:**

Çevre Mühendisleri hali hazırda:

- Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (SEVESO/BEKRA) kapsamında bildirim, Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi (BKÖPB) ve Güvenlik Raporu hazırlama süreçlerini,
- Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik (SEA/CLP) ve KKDİK kapsamında kimyasalların tehlike sınıflandırmasını,
- Güvenlik Bilgi Formu (GBF/SDS) okuma, hazırlama ve envanter yönetimini,
- Endüstriyel tesislerde acil durum planlaması, çevresel risk değerlendirmesi, söndürme sistemlerinin hidrolik hesaplamaları, yangın suyu zaptı (kirlenmiş söndürme sularının tutulması) ve duman/emisyon dağılım (dispersiyon) modellemelerini,

lisans eğitimi ve yasal yetki düzeyinde yürütmektedir. Tehlikeli madde temelli değerlendirme gerektiren **YGU-K seviyesine Çevre Mühendislerinin dâhil edilmemesi mesleki yetkinlik gerçekleriyle bağdaşmamaktadır.**

- **Eğitim Müfredatı (EK-2) Eksikliği:** Taslak EK-2’de yer alan ve tehlikeli maddelerin depolanması ile yüksek tehlikeli binaların sınıflandırılmasını konu alan **Modül 6-B** eğitim içeriğinde dahi eğitici branşları arasında Çevre Mühendisliğine yer verilmemiştir. Sınıflandırma ve kimyasal risk uzmanı olan bir disiplinin eğitimciler arasından da çıkarılması ciddi bir çelişkidir.

ÇEVRE MEVZUATI VE AB MÜKTESEBATI İLE ENTEGRASYON EKSİKLİĞİ

Yangın güvenlik kontrollerinin yalnızca yapısal tedbirlerle sınırlı tutulması, endüstriyel kazaların çevresel felaketlere dönüşmesine yol açabilecek riskleri barındırmaktadır.

- Taslak metin; 2872 sayılı Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği, SEVESO-III Direktifi, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve Uluslararası Taahhütlerimiz (Stockholm Sözleşmesi/PFAS kısıtlamaları, F-Gaz Düzenlemeleri, Yeşil Mutabakat / Fasıl 27) ile entegre edilmelidir.
- Yangın söndürme işlemlerinde kullanılan kimyasal ajanların (köpükler, gazlar) çevresel/iklimsel uygunluğu ile yangın sonrası ortaya çıkan tehlikeli atıkların ve kontamine olmuş söndürme sularının bertarafı, periyodik kontrollerin ve uygunluk görüşlerinin ayrılmaz bir parçası olarak taslağa işlenmelidir.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

MEVZUAT TEKNIĞİ, SİSTEMATİK VE KODLAMA HATALARI

Taslak metin ve ekleri üzerinde yapılan hukuki ve teknik incelemede, *Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik* hükümlerine açıkça aykırılık teşkil eden biçimsel ve kurgusal hatalar tespit edilmiştir:

- **Maddelerde Mükerrerlik:** Metin içerisinde iki ayrı “MADDE 4” bulunmaktadır.
- **Bölümlerde Mükerrerlik:** Metin kurgusunda iki ayrı “ALTINCI BÖLÜM” ve iki ayrı “YEDİNCİ BÖLÜM” yer almaktadır.
- **Fıkra Atlaması:** MADDE 26 içerisinde (4) numaralı fıkraya yer verilmeyerek fıkra atlaması yapılmıştır.
- **Metin ile Ek Uyumsuzluğu:** EK-1 metninde, taslağın ana gövdesinde tanımı, yetki alanı ve şartları bulunmayan “YGU-4” ibaresi yer almaktadır.

Binalarda ve endüstriyel tesislerde yangın güvenliğinin periyodik denetim altına alınması hedefini desteklemekle birlikte; endüstriyel ve kimyasal risklerin en önemli muhatabı olan Çevre Mühendisliği disiplininin göz ardı edildiği bir yangın mevzuatının sahadaki uygulamalarda büyük aksaklıklara ve çevre kirliliği risklerine yol açacağı açıktır.

MESLEKİ İCRA ve ODA KAYIT ZORUNLULUĞU (6235 SAYILI KANUN MADDE 33):

6235 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesi, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının mesleklerini icra edebilmeleri ve bu unvanlara dayalı teknik işlerle meşgul olabilmeleri için ihtisaslarına uygun bir odaya kaydolmalarını ve üyelik vasıflarını muhafaza etmeleri gerektiğini belirtmektedir. Taslak metnin 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının (d) bendinde her ne kadar oda kayıt belgesi isteneceği belirtilmiş olsa da, bu zorunluluğun yönetmeliğin genel ilkelerinde ve uzmanların sorumluluklarında daha net vurgulanması gerekmektedir. Kamu görevlisi olmayan tüm Yangın Güvenlik Uzmanlarının (YGU) aktif oda kayıtlarının bulunması ve bunun sistem üzerinden periyodik kontrol edilmesi yasal bir zorunluluktur.

- **Serbest İmzalı Hizmetlerde SMM (Serbest Müşavir Mühendis) Belgesi Zorunluluğu:** Yangın Güvenlik Uzmanlığı kapsamında hazırlanacak olan "Yangın Güvenlik Raporları" ile verilecek "Uygunluk Görüşleri", doğrudan serbest mühendislik, proje, raporlama ve teknik müşavirlik faaliyeti niteliğindedir. TMMOB mevzuatı ve bağlı odaların Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmelikleri uyarınca, serbest piyasaya ya da kamuya yönelik mühendislik raporu düzenleyen ve bu belgelere imza atan her mühendisin, ilgili yıl için vizelenmiş aktif bir **SMM Belgesine** sahip olması şarttır. Bu bağlamda, taslak yönetmeliğe YGU tescili ve imza yetkisi için SMM belgesi şartının da eklenmesi hukuki bir zorunluluktur.
- **Kurumsal Hizmet Ahımlarında Büro Tescil Belgesi (BTB) Zorunluluğu ve Danıştay Emsali:** Taslak yönetmeliğin 19 uncu maddesinin 4

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

üncü fıkrasında özel hukuk tüzel kişileri (firmalar) ile protokol yapılabileceği ve YGU istihdam edilebileceği hüküm altına alınmıştır. **Danıştay Dördüncü Dairesinin 06.11.2025 tarih ve E:2023/13549, K:2025/5838 sayılı kararı** çok net bir genel hukuk ilkesi ortaya koymaktadır. Yüksek mahkeme kararına göre; mühendislik-müşavirlik hizmeti sunan kuruluşlarda görev yapan ilgili tüm meslek disiplinlerinin yetkilerinin denetlenebilir olması şarttır. Yalnızca tek bir meslek odasına ait belge ile diğer meslek disiplinlerine mensup kişilerin faaliyet göstermesi hukuken yetersiz olup, ilgili meslek odalarından alınacak **Büro Tescil Belgelerinin (BTB)** aranması kamu yararı ve mesleki denetimin bir gereğidir.

- **Belgelerin Aranmamasının Doğuracağı Kritik Riskler:** Kurumlar nezdindeki uyarımızda da belirttiğimiz gibi, bu tescil ve yetki belgelerinin (Oda Kaydı, SMM ve BTB) taslak yönetmelikte açıkça şart koşulmaması halinde;

- Mesleki yetkinliğin ve imza yetkisinin meslek odaları tarafından teknik olarak denetlenememesi,
- Oda onur kurulları tarafından meslekten geçici veya sürekli menedilmiş/yasaklı kişilerin Yangın Güvenlik Uzmanı olarak sahada usulsüz ve yetkisizce faaliyet göstermeye devam edebilmesi,
- Yetkisiz veya tescilsiz kişi/firmalarca sunulan kusurlu denetim hizmetleri neticesinde telafisi imkânsız can ve mal kayıplarının yaşanması, kamu zararına ve kurumsal düzeyde ağır hukuki/kamusal sorumluluklara sebebiyet verilmesi riskleri ortaya çıkacaktır.

- **Sektörel Emsallerle Uygulama Birliği:** Yapı denetimi, proje müellifliği, harita-kadastro uygulamaları, maden, jeoloji, jeofizik mühendisliği, enerji ve elektrik sektörlerine ilişkin Bakanlığınızca yürütülen tüm ikincil ve yan düzenlemelerde görev alan mühendis ve bürolardan SMM ve Büro Tescil Belgeleri kararlılıkla aranmaktadır. Hayati derecede risk ve sorumluluk barındıran yangın güvenliği ve periyodik kontrol alanında da aynı sektörel disiplinin ve genel hukuki statünün uygulanması kaçınılmaz bir gerekliliktir.

6235 sayılı Kanun hükümleri ve yerleşik Danıştay içtihatları doğrultusunda; yönetmelik taslağının ilgili maddelerine Yangın Güvenlik Uzmanı olarak görev yapacak gerçek kişilerden **"Oda Kayıt Belgesi" ve "SMM Belgesi"**; hizmet protokolü imzalanacak özel hukuk tüzel kişilerinden (mühendislik-müşavirlik hizmeti veren firmalardan) ise **"Büro Tescil Belgesi (BTB)"** aranacağına dair amir hükümlerin eklenmesini, mesleki yetkinliğin tam ve doğru denetlenmesi adına önemle talep ederiz.

Odamızca hazırlanan görüşümüzün, kamu yararı ve teknik gereklilikler çerçevesinde dikkate alınarak taslak metne yansıtılması hususunu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ve kamuoyunun takdirlerine sunarız.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Mevcut Metin	Taslak Metin	Öneri/Teklif Metni
	İKİNCİ BÖLÜM Yangın Güvenlik Uzmanlığı ve Kabul Şartları Yangın Güvenlik Uzmanlığı MADDE 4 – (2) Yangın güvenlik uzmanlığı, bu Yönetmelikteki şartları yerine getirmek şartıyla; a) YGU-1 için makine teknikeri, inşaat teknikeri, elektrik teknikeri, elektrik ve elektronik teknikeri olanlar ile itfaiyecilik alanında iki yıllık ön lisans öğrenimini tamamlayanlardan, b) YGU-2 için mimar, inşaat mühendisi, makine mühendisi, elektrik mühendisi, elektronik mühendisi, elektrik ve elektronik mühendisi unvanına sahip olanlardan, c) YGU-3 için YGU-2 yetki belgesine sahip ve son bir yıl içerisinde en az iki farklı bina kullanım sınıfından olmak şartıyla en az dört adet yapıya ilişkin yangın güvenlik raporunu usulüne uygun olarak düzenlemiş olanlardan, d) YGU-K için kimya mühendisleri, kimya alanında lisans eğitimini tamamlayanlardan, oluşur.	İKİNCİ BÖLÜM Yangın Güvenlik Uzmanlığı ve Kabul Şartları Yangın Güvenlik Uzmanlığı MADDE 4 – (2) Yangın güvenlik uzmanlığı, bu Yönetmelikteki şartları yerine getirmek şartıyla; b) YGU-2 için mimar, inşaat mühendisi, makine mühendisi, çevre mühendisi, elektrik mühendisi, elektronik mühendisi, elektrik ve elektronik mühendisi unvanına sahip olanlardan, d) YGU-K için kimya mühendisleri, çevre mühendisleri, kimya alanında lisans eğitimini tamamlayanlardan, oluşur.
Değerlendirme Taslağın 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ve EK-1 uyarınca, YGU-K seviyesi doğrudan "<i>tehlikeli maddelerin tespiti ve sınıflandırılması</i>" ile yüksek tehlikeli yapı/yerlerin periyodik kontrolüne özgülenmiştir. Taslakta bu yetki kimya mühendisleri ile kimya lisans mezunlarına tanınmış, ancak çevre mühendislerine hiçbir seviyede yer verilmemiştir. Oysa tehlikeli maddelerin envanteri, sınıflandırılması		

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

(SEA/CLP Yönetmeliği), KKDİK (REACH), tehlikeli/endüstriyel atık yönetimi ve endüstriyel tesislerin risk yönetimi (SEVESO / BEKRA - Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi mevzuatı), çevre mühendislerinin ülkemizdeki birincil, yasal ve asli uzmanlık alanıdır. Kimya lisans mezunlarına dahi tanınan bu hakkın çevre mühendislerine tanınmaması, Anayasa'nın 10 uncu maddesindeki "**Eşitlik**", 48 ve 49 uncu maddelerindeki "**Çalışma ve Meslek Özgürlüğü**" ile 13 üncü maddesindeki "**Ölçülülük**" ilkeleri bakımından nesnel, makul ve teknik bir gerekçeden yoksundur.

Çevre mühendisliği akademik müfredatı; termodinamik, akışkanlar mekaniği (söndürme sistemlerinin hidrolik hesapları, hidrolik şok ve su darbesi analizi dâhil), kütle-enerji dengesi ve çevresel risk değerlendirmesi derslerini zorunlu olarak içerir. Endüstriyel ve depolama amaçlı tesislerin periyodik kontrolünde çevre mühendislerinin **YGU-2 seviyesinde** de yer alması; tesis kaynaklı yangın yükünün, kimyasal reaksiyon risklerinin ve yangın sonrası çevreye yayılabilecek tehlikeli emisyonların bütüncül/proses bazlı değerlendirilmesini büyük ölçüde güçlendirecektir.

	Yangın güvenlik uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları MADDE 5 –(2) EK-1’de belirtilen kullanım sınıfı, sınır ve YGU seviyelerine uygun olarak yapılarda; b) Birinci fıkranın (c) bendindeki görev, YGU-1, YGU-2 veya YGU-3 seviyesindeki yangın güvenlik uzmanı veya uzmanlarınca yürütülür. YGU-K seviyesi yangın güvenlik uzmanları, yüksek tehlikeli yapıların periyodik kontrolü sürecinde, tehlikeli maddelerin tespiti ve sınıflandırılmasında görevlidir.	Yangın güvenlik uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları MADDE 5 –(2) EK-1’de belirtilen kullanım sınıfı, sınır ve YGU seviyelerine uygun olarak yapılarda; b) Birinci fıkranın (c) bendindeki görev, YGU-1, YGU-2 veya YGU-3 seviyesindeki yangın güvenlik uzmanı veya uzmanlarınca yürütülür. YGU-K seviyesi yangın güvenlik uzmanları, yüksek tehlikeli yapıların periyodik kontrolü sürecinde, tehlikeli maddelerin tespiti ve sınıflandırılması ile yangın senaryolarına bağlı çevresel risk değerlendirmesinin yapılmasında, yangın söndürme suyu tutucularının (retention basin) ve yağ/gres ayırıcılarının, acil durum çevresel önlemlerinin ve söndürücü ajanların çevresel/iklimsel uygunluğunun kontrolünde görevlidir. Bu görev, YGU-K seviyesindeki kimya mühendisi veya çevre mühendisi tarafından yürütülür.
--	--	--

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Değerlendirme		
YGU-K'nın görev tanımı olan "tehlikeli maddelerin tespiti ve sınıflandırılması", içerik itibarıyla Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik (SEA/CLP) ile birebir örtüşen bir faaliyettir ve çevre mühendisleri bu sınıflandırmayı çevre izin/lisans, atık kodlama ve SEVESO süreçlerinde rutin olarak uygulamaktadır. Bunun ötesinde, yüksek tehlikeli yapılardaki bir yangın olayının en kritik ikincil etkisi olan kontamine yangın söndürme suyunun toprağa/yüzey ve yeraltı sularına karışması riski, taslakta hiç ele alınmamıştır; oysa SEVESO-III rehberleri söndürme suyu zapt kapasitesini büyük kaza önlemenin ayrılmaz parçası sayar. Görev tanımına çevre mühendisinin eklenmesi ve tehlikeli madde uzmanlığının kapsamına yangın-çevre arayüzünün (söndürme suyu zaptı, kontamine su deşarjı, söndürücü ajan çevresel uygunluğu) dâhil edilmesi; periyodik kontrolü salt sistem varlığı denetiminden, kaza sonrası çevresel sonuçları da gözeten bütünlüklük bir güvenlik denetimine dönüştürür.		
	Eğitim ve Sınavlara İlişkin Esaslar Yangın güvenlik uzmanlarının eğitimi MADDE 8– (1) YGU'ların eğitimleri teorik ve uygulama olmak üzere iki aşamalı yapılır. YGU'ların teorik eğitimleri Bakanlıkça veya Bakanlık tarafından yetkilendirilecek eğitici kuruluşlarca; uygulama eğitimi ise mahalli itfaiye teşkilatınca verilir.	Eğitim ve Sınavlara İlişkin Esaslar Yangın güvenlik uzmanlarının eğitimi MADDE 8– (1) YGU'ların eğitimleri teorik ve uygulama olmak üzere iki aşamalı yapılır. YGU'ların teorik eğitimleri Bakanlıkça veya Bakanlık tarafından yetkilendirilecek eğitici kuruluşlarca; uygulama eğitimi ise mahalli itfaiye teşkilatınca verilir. Yüksek tehlikeli (SEVESO kapsamı) tesislerde, mahalli itfaiye teşkilatının yapısal/mechanik yangın söndürme uzmanlığı ile çevre mühendisinin ikincil kirlilik (söndürme suyu, toksik duman) önleme uzmanlığının birbirini tamamlaması esas alınır; bu tesislerde Çevresel Acil Durum Müdahale Planlarının periyodik denetimi YGU-K seviyesindeki çevre mühendisi katılımıyla yürütülür.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Değerlendirme

Taslak; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına ait olmakla birlikte, uygulayıcı kurum büyük ölçüde İçişleri Bakanlığına bağlı mahalli itfaiye teşkilatları olacaktır. İtfaiyenin yapısal/mekanik söndürme uzmanlığı, çevre mühendisinin ikincil kirlilik önleme uzmanlığıyla iç içedir; bu iki yetkinliğin ayrıştırılması, yüksek tehlikeli tesislerde denetimin eksik kalmasına yol açar. SEVESO kapsamındaki tesislerde çevresel acil durum müdahale planlarının denetimsiz kalması, BYY ile çevre mevzuatı arasında uygulama çatışmalarına ve geri dönülemez çevre kirliliğine zemin hazırlar.

Yüksek tehlikeli tesislerde yangın güvenliği ile çevre güvenliğinin tek bir denetim sürecinde birlikte gözetilmesi; çevresel acil durum müdahale planlarının YGU-K seviyesindeki çevre mühendisi katılımıyla periyodik denetime tabi tutulması önerilir. Ayrıca müfredat güncellemeleri ve uygulama esaslarının Bakanlık, AFAD, mahalli itfaiye teşkilatları ve ilgili meslek odaları (ÇMO dâhil) katılımıyla eşgüdümlemesi, kurumlar arası tutarlılığı güçlendirir.

Eğitim ve sınavdan muaf tutulacaklar

MADDE 13

1) Bakanlığın merkez teşkilatında yangın mevzuatı konusunda en az 3 (üç) yıl çalışmış 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan meslek gruplarındaki teknik personel, eğitim ve sınava katılmaksızın YGU-1; 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) ve bendinde sayılan meslek gruplarındaki personel, eğitim ve sınava katılmaksızın YGU-3; 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde sayılan meslek gruplarındaki teknik personel, eğitim ve sınava katılmaksızın YGU-K yetki belgesi almaya hak kazanır.

Eğitim ve sınavdan muaf tutulacaklar

MADDE 13

1) Bakanlığın merkez teşkilatında yangın mevzuatı konusunda en az 3 (üç) yıl çalışmış 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan meslek gruplarındaki teknik personel, eğitim ve sınava katılmaksızın YGU-1; 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) ve **c bendinde sayılan** meslek gruplarındaki personel, eğitim ve sınava katılmaksızın YGU-3; 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde sayılan **(çevre mühendisleri dâhil)** meslek gruplarındaki teknik personel, eğitim ve sınava katılmaksızın **4 üncü maddedeki YGU-3 deneyim şartı saklı kalmak üzere YGU-K yetki belgesi almaya hak kazanır. (4 üncü maddede yapılacak değişikliklerle uyumlu hâle getirilmelidir.)**

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Değerlendirme		
Muafiyet hükmü, 4'üncü maddedeki meslek gruplarına atıf yaptığından, çevre mühendisliği bu maddeye eklendiğinde muafiyet kapsamı da kendiliğinden güncellenecektir. Ancak hükmün açık ve iç tutarlı olması için (d) bendine yapılan atfın çevre mühendisliğini de kapsadığının teyidi yerinde olacaktır. 4'üncü madde değişikliğiyle eşgüdümlü olarak, çevre alanında tecrübeli kamu personelinin de muafiyetten yararlanabilmesi sağlanmalı; atıf zinciri güncellenmelidir. Metinde “bendindesayılan” biçiminde bitişik yazım ve “(b) ve bendinde” şeklinde eksik ibare bulunmaktadır; düzeltilmelidir. Ayrıca muafiyetle doğrudan YGU-3 verilmesi, YGU-3 için öngörülen “son bir yılda en az dört rapor” deneyim şartıyla çelişmektedir; muafiyet kapsamı bu şartla uyumlulaştırılmalıdır.		
	Periyodik kontrol hizmeti MADDE 23 – (1) Periyodik kontrolde, onaylı tahliye, algılama ve söndürme projeleri ile yangın güvenliğine ilişkin tedbirlerin gösterildiği diğer projelerde belirtilen tedbirlerin varlığı ve kullanım sürecinde bu tedbirlere yönelik gerekliliklerin yerine getirilip getirilmediği tespit edilir.	Periyodik kontrol hizmeti MADDE 23 – (1) Periyodik kontrolde, onaylı tahliye, algılama ve söndürme projeleri ile endüstriyel tesislerde yangın suları toplama sistemlerinin, acil durum söndürme suyu deşarj noktalarının ve çevresel emisyon kontrol önlemlerinin gerekliliklerinin yerine getirilip getirilmediği de tespit edilir.
Bedeller ve ödemeler		
	Bedeller ve ödemeler MADDE 26 – (1) Bu Bölümde belirlenen hizmetler için alınacak bedel, Bakanlıkça önceki yılın bedelleri ve 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca o yıl için tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak belirlenen ve Bakanlık resmi internet sayfasında ilan edilen taban ve tavan bedel	Bedeller ve ödemeler MADDE 26 – (1) Bu Bölümde belirlenen hizmetler için alınacak bedel, Bakanlıkça önceki yılın bedelleri ve 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca o yıl için tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak belirlenen ve

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

	aralığına göre ilgili idarenin karar organı tarafından her yıl için 1 Ocak itibarıyla geçerli olmak üzere belirlenir. (2) Bedeller, ilgili idare karar organı tarafından belirlenen tutarın mahalli itfaiye teşkilatı işlem payı ile birlikte toplamına eşittir. (3) Bedeller, yapılarda yönetici bulunması halinde yöneticileri, yoksa yapı sahipleri tarafından başvuru öncesinde mahalli itfaiye teşkilatı hesabına yatırılır. (5) Hizmetin YGU tarafından gerçekleştirilmesi durumunda, mahalli itfaiye teşkilatı, hesaba yatırılan bedelin, mahalli itfaiye teşkilatı işlem payı bedelinin haricindeki kısmını, hizmetin tamamlanmasını ve onaylanmasını müteakip YGU'nun hesabına yatırır. (6) Birinci uygunluk kontrolü sonrasında yapılacak uygunluk kontrollerinden alınacak bedel, periyodik kontrol bedelini aşmamak kaydıyla, idaresince belirlenir.	Bakanlık resmi internet sayfasında ilan edilen taban ve tavan bedel aralığına göre ilgili idarenin karar organı tarafından her yıl için 1 Ocak itibarıyla geçerli olmak üzere belirlenir. (2) Bedeller, ilgili idare karar organı tarafından belirlenen tutarın mahalli itfaiye teşkilatı işlem payı ile birlikte toplamına eşittir. (3) Bedeller, yapılarda yönetici bulunması halinde yöneticileri, yoksa yapı sahipleri tarafından başvuru öncesinde mahalli itfaiye teşkilatı hesabına yatırılır. (4) Hizmetin YGU tarafından gerçekleştirilmesi durumunda, mahalli itfaiye teşkilatı, hesaba yatırılan bedelin, mahalli itfaiye teşkilatı işlem payı bedelinin haricindeki kısmını, hizmetin tamamlanmasını ve onaylanmasını müteakip YGU'nun hesabına yatırır. (5) Birinci uygunluk kontrolü sonrasında yapılacak uygunluk kontrollerinden alınacak bedel, periyodik kontrol bedelini aşmamak kaydıyla, idaresince belirlenir.											
Değerlendirme													
Fıkra atlaması, bir hükmün sehven düşürülmüş olabileceği izlenimi doğurmaktadır. Maddedeki (5) inci fıkranın “(4)” olarak devam edip etmeyeceği kontrol edilerek numaralandırma düzeltilmelidir.													
	EK-1 [Periyodik Kontrol Süreleri ve YGU Yetki Seviyeleri] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td rowspan="2" style="width: 20%;">Endüstriyel Tesisler</td> <td style="width: 20%;">Yüksek Tehlikeli Yapılar</td> <td style="width: 10%;">3</td> <td style="width: 50%;">YGU-3 ve YGU-K</td> </tr> <tr> <td>Orta Tehlikeli Yapılar</td> <td>4</td> <td>YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> </table>	Endüstriyel Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-K	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3	EK-1 [Periyodik Kontrol Süreleri ve YGU Yetki Seviyeleri] <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;">Endüstriyel Tesisler</td> <td style="width: 20%;">Yüksek Tehlikeli Yapılar</td> <td style="width: 10%;">3</td> <td style="width: 50%;">YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)</td> </tr> </table>	Endüstriyel Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)
Endüstriyel Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar		3	YGU-3 ve YGU-K									
	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3										
Endüstriyel Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)										

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;"></td> <td style="width: 20%;">Düşük Tehlikeli Yapılar</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">5</td> <td style="width: 50%;">YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">Depolama Amaçlı Tesisler</td> <td>Yüksek Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td>YGU-3 ve YGU-4</td> </tr> <tr> <td>Orta Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td>YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td>Düşük Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td>YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td>Yüksek Tehlikeli Yerler</td> <td>Sınır olmaksızın</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td>YGU-3 ve YGU-K</td> </tr> </table> NOT: ... (2) ... dikkate alınır. (2) Karma kullanım sınıfındaki binalarda, kontrol periyodu düşük olan sınıf uygulanır. (3) Yüksek tehlikeli yapılar ve yerlerde yapılacak periyodik kontroller, YGU-3 ve YGU-K seviyesi uzman birlikte gerçekleştirilecektir. ...		Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3	Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-4	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3	Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	3	YGU-3 ve YGU-K	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;"></td> <td style="width: 20%;">Orta Tehlikeli Yapılar</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">4</td> <td style="width: 50%;">YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Düşük Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td>YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">Depolama Amaçlı Tesisler</td> <td>Yüksek Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td>YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)</td> </tr> <tr> <td>Orta Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td>YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td>Düşük Tehlikeli Yapılar</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td>YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3</td> </tr> <tr> <td>Yüksek Tehlikeli Yerler</td> <td>Sınır olmaksızın</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td>YGU-3 ve YGU-K</td> </tr> </table> (“Depolama Amaçlı Tesisler / Yüksek Tehlikeli Yapılar” satırındaki “YGU-4” ibaresi sehvendir; Yönetmelikte YGU-4 seviyesi bulunmadığından “YGU-K” olarak düzeltilmelidir. NOT bölümündeki mükerrer “(2)” numarası da (2) ve (3) olarak yeniden sıralanmalıdır.)		Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3		Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3	Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3	Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	3	YGU-3 ve YGU-K
	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3																																						
Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-4																																						
	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3																																						
	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3																																						
Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	3	YGU-3 ve YGU-K																																						
	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3																																						
	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3																																						
Depolama Amaçlı Tesisler	Yüksek Tehlikeli Yapılar	3	YGU-3 ve YGU-K (YGU-K: kimya veya çevre mühendisi)																																						
	Orta Tehlikeli Yapılar	4	YGU-2 veya YGU-3																																						
	Düşük Tehlikeli Yapılar	5	YGU-1 veya YGU-2 veya YGU-3																																						
Yüksek Tehlikeli Yerler	Sınır olmaksızın	3	YGU-3 ve YGU-K																																						

Değerlendirme

EK-1’de en kısa kontrol periyoduna (3 yıl) tabi tutulan ve YGU-K katılımı zorunlu kılınan yapı sınıfları — Endüstriyel Tesisler/Yüksek Tehlikeli, Depolama Amaçlı Tesisler/Yüksek Tehlikeli ve Yüksek Tehlikeli Yerler — büyük ölçüde 2872 sayılı Çevre Kanunu, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği ve Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (SEVESO-III) kapsamındaki tesislerdir.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Bu tesislerin tehlikeli madde envanteri, kaza senaryoları ve çevresel risk yönetimi çevre mühendisliğinin doğrudan konusudur; YGU-K'nın yalnızca kimya disiplinine bağlanması, bu tesislerdeki uzmanlık havuzunu daraltır. Tabloda var olmayan bir seviyeye ("YGU-4") yapılan atıf ise uygulamada tereddüde ve idari uyumsuzluğa yol açabilecek bir belirlilik zaafıdır.

EK-1'deki "Yüksek Tehlikeli Yapılar/Yerler" sınıfının, Büyük Endüstriyel Kazalar (SEVESO) Yönetmeliği kapsamındaki alt ve üst seviyeli kuruluşlarla açıkça ilişkilendirilmesi; bu tesislerde yalnızca söndürme projelerinin değil, Çevresel Acil Durum/Büyük Kaza Müdahale Planlarının da periyodik denetime dâhil edilmesi önerilir. YGU-K havuzunun kimya ve çevre mühendislerini birlikte kapsayacak şekilde genişletilmesi, en yüksek riskli tesislerde denetim kapasitesini artırır ve çevresel kaza sonuçlarının değerlendirilmesini güvence altına alır.

Tabloda "YGU-4" ibaresi kullanılmış olup, taslakta böyle bir yetki seviyesi tanımlanmamıştır (seviyeler YGU-1, YGU-2, YGU-3 ve YGU-K'dır). Bu, açık bir yazım/tutarlılık hatasıdır ve Çevre Mühendislerinin de dahil olduğu grup olan "YGU-K" olarak düzeltilmelidir. Ayrıca tablonun NOT bölümünde numaralandırma yinelenmektedir; notlar (1), (2), (2), (3), (4), (5) şeklinde sıralanmış olup, ikinci "(2)" numarası "(3)" olacak biçimde teselsül ettirilmelidir.

EK-2 Eğitim Müfredatı – Modül 6: Yüksek Tehlikeli Binalar ve Tehlikeli Maddeler Modül 6-A/6-B ... Patlayıcı maddeler, parlayıcı ve patlayıcı gazlar, yanıcı ve parlayıcı sıvılar ve bu maddelerin depolandığı ve kullanıldığı yerlerde alınması gereken yangın tedbirleri ... Seviye: YGU-1, YGU-2 / YGU-3, YGU-K Eğitici Branş: Mimar, Elektrik Müh., İnşaat Müh., Kimya Müh., Makine Müh.	EK-2 Eğitim Müfredatı – Modül 6: Yüksek Tehlikeli Binalar ve Tehlikeli Maddeler Modül 6-A/6-B ... Patlayıcı maddeler, parlayıcı ve patlayıcı gazlar, yanıcı ve parlayıcı sıvılar ... ile bu maddelerin tehlike sınıflandırması (SEA/CLP), kaza senaryoları, yangın söndürme suyunun zaptı ve söndürücü ajanların (köpük/PFAS, gazlı ajan/GWP) çevresel-iklimsel uygunluğu ... Eğitici Branş: Mimar, Elektrik Müh., İnşaat Müh., Kimya Müh., Çevre Müh. , Makine Müh.
--	--

Değerlendirme

Modül 6, tehlikeli maddelerin sınıflandırılması ve depolanmasına ilişkindir; ancak eğitici branşları arasında çevre mühendisliği yer almamaktadır. Tehlikeli madde sınıflandırması, tehlikeli atık ve endüstriyel risk yönetimi lisans ve lisansüstü çevre mühendisliği müfredatının çekirdek konularındandır. Ayrıca müfredat, yangın güvenliğini yapı/sistem ekseninde ele almakta; yangının çevresel sonuçlarını (kontamine söndürme suyu, köpük kaynaklı PFAS kirliliği, gazlı söndürme ajanlarının yüksek küresel ısınma potansiyeli/Montreal-Kigali yükümlülükleri, duman/emisyon

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

toksisitesi) kapsam dışı bırakmaktadır.

Modül 6'nın eğitici branşlarına çevre mühendisliğinin eklenmesi ve müfredata (EK-2) aşağıdaki yeni/genişletilmiş modüllerin dâhil edilmesi önerilir: "Endüstriyel Yangınların Çevresel Etkileri"; "Yangın Sularının Yönetimi ve İkincil Kirlilik Önleme"; "Tehlikeli Maddelerin Yangın Senaryolarında Çevreye Yayılım (Dispersiyon) Modellemesi"; "SEVESO Kapsamında Çevresel Acil Durum Planları"; "Sürdürülebilir Yangın Güvenliği (yeşil söndürücüler, iklim adaptasyonu, döngüsel ekonomi)" ve "Dijital Araçlar (BIM, yangın/emisyon simülasyonu)". Ayrıca çevre mühendislerinin ÇMO'dan aldıkları mevcut eğitim ve yeterliklerin tanınarak ilgili modüllerde modüler muafiyet uygulanması, nitelikli personel havuzunu genişletir. Bu düzenlemeler hem eğitim niteliğini artırır hem de F-Gaz, PFAS (Stockholm) ve Yeşil Mutabakat/Fasıl 27 ile uyumu güçlendirir.

	EK-6_Periodik_Kontrol_Formu PERİYODİK KONTROL ÖN ŞARTLARI 4. Periyodik Muayene Kontrolü c. Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri	EK-6_Periodik_Kontrol_Formu PERİYODİK KONTROL ÖN ŞARTLARI 4. Periyodik Muayene Kontrolü Listesi c. Yangın algılama, Uyarı ve Kontrol Sistemleri olarak değiştirilmelidir.
--	---	---

Değerlendirme

Yangın algılama sistemleri; yangını algılama, algılanan yangına ilişkin sesli/görsel uyarı verme ve yangın anında müdahale amacıyla ilgili sistemleri (duman damperlerinin kapatılması, asansörlerin kata iniş yaptırılarak devre dışı bırakılması, duman tahliye sistemlerinin devreye alınması vb.) otomatik olarak kontrol etme işlevlerini bir arada yerine getirmektedir. Bu nedenle söz konusu sistemlerin yalnızca "algılama ve uyarı" işlevleriyle sınırlı şekilde adlandırılması, sistemin kontrol işlevini karşılamamakta ve eksik bir tanımlamaya yol açmaktadır. Bu itibarla, maddenin "Yangın Algılama, Uyarı ve Kontrol Sistemleri" şeklinde düzenlenmesinin, sistemin gerçek işlevini ve kapsamını daha doğru şekilde yansıtacağı değerlendirilmektedir.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

	EK-6_Periodyk_Kontrol_Formu PERİYODİK KONTROL ÖN ŞARTLARI 4. Periyodik Muayene Kontrolü	EK-6_Periodyk_Kontrol_Formu PERİYODİK KONTROL ÖN ŞARTLARI 4.Periyodik Muayene Kontrolü Listesine: k) Gazlı söndürme sistemleri eklenmelidir
Değerlendirme		
Kontrol formunda yangın söndürme sistemleri; yangın dolabı, davlumbaz söndürme sistemi ve benzeri unsurlar itibarıyla tek tek maddeler hâlinde sayılmış olmakla birlikte, bu sayım içerisinde gazlı söndürme sistemlerine yer verilmediği görülmüştür. Gazlı söndürme sistemleri, diğer söndürme sistemlerinden farklı teknik özelliklere ve periyodik kontrol gereksinimlerine sahip ayrı bir sistem türü olduğundan, tablodaki eksikliğin giderilmesi amacıyla "Gazlı Söndürme Sistemleri" başlığının da ayrı bir madde olarak eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.		
	EK-6_Periodyk_Kontrol_Formu MEKANİK KONTROL LİSTESİ Yağmurlama Sistemi (Madde 98) 1. Su kaynağı ile yağmurlama sistemi arasında bulunan kat vanaları açık durumda bulunur. 2. Yağmurlama başlıklarının çalışmasını engelleyecek herhangi bir durum bulunamaz; hasarlı, yıpranmış, darbe almış veya korozyona uğramış yağmurlama başlığı bulunamaz.	EK-6_Periodyk_Kontrol_Formu MEKANİK KONTROL LİSTESİ Yağmurlama Sistemi (Madde 98) 1. Su kaynağı ile yağmurlama sistemi arasında bulunan kat vanaları açık durumda bulunur. 2. Yağmurlama başlıklarının çalışmasını engelleyecek herhangi bir durum bulunamaz; hasarlı, yıpranmış, darbe almış, koruma başlıklı, boyanmış, veya korozyona uğramış yağmurlama başlığı bulunamaz.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Değerlendirme		
Taslak metinde yer alan "hasarlı, yıpranmış, darbe almış veya korozyona uğramış yağmurlama başlığı bulunamaz" ifadesi, yağmurlama başlıklarının çalışmasını engelleyebilecek diğer önemli durumları kapsamamaktadır. Şöyle ki; üzeri boyanmış yağmurlama başlıkları, ısıya duyarlı elemanın ısıyı algılama süresini geciktirebilmekte ve başlığın zamanında devreye girmesini engelleyebilmektedir. Benzer şekilde, montaj veya taşıma sırasında takılan ve sonradan çıkarılması unutulmuş koruma kapaklarının üzerinde bırakılması hâlinde, yağmurlama başlığı devreye girse dahi su akışı fiziksel olarak engellenmekte ve sistem işlevsiz kalmaktadır. Bu nedenle, söz konusu risklerin denetim kapsamına alınabilmesi amacıyla, maddeye "koruma başlıklı" ve "boyanmış" ibarelerinin de eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.		
	EK-6_Periyodik_Kontrol_Formu MEKANİK KONTROL LİSTESİ Köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri <i>(Madde 100)</i> 1. Söndürücülerin basıncı yeterli olması ve üzerinde bakım etiketleri bulunması gerekir.	EK-6_Periyodik_Kontrol_Formu MEKANİK KONTROL LİSTESİ Köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri <i>(Madde 100)</i> 1.Söndürücülerin basıncı yeterli olması ve üzerinde periyodik bakım etiketleri bulunması gerekir.
Değerlendirme		
Taslak metindeki "üzerinde bakım etiketleri bulunması gerekir" ifadesi, söndürücü üzerinde bulunması gereken etiketin niteliği konusunda belirsizlik yaratmaktadır. Zira "bakım etiketi" ifadesi, söndürücünün yalnızca ilk imalat/satış aşamasında veya tek seferlik bir bakımda düzenlenmiş bir etiketle de karşılanabilecek şekilde yorumlanabilmektedir. Ancak yangın söndürme cihazlarının, ilgili mevzuat gereği belirli aralıklarla (yıllık) düzenli olarak kontrol ve bakımdan geçirilmesi ve bu kontrollerin tarih damgalı olarak etiket üzerinde izlenebilir olması gerekmektedir. Bu nedenle, denetimde söndürücünün güncel ve düzenli aralıklarla bakımının yapıldığının açıkça anlaşılabilmesini teminen, maddeye "periyodik" ibaresinin eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.		
	EK-6_Periyodik_Kontrol_Formu ELEKTRİK KONTROL LİSTESİ	EK-6_Periyodik_Kontrol_Formu ELEKTRİK KONTROL LİSTESİ

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

Algılama ve Uyarı Sistemleri 1. Yangın uyarı butonlarının önü açık, görülebilir ve erişilebilir olması gerekir. (Madde 76/ 2) 2. Yangın kontrol panelleri, elle müdahale edilerek kısmen veya tamamen kapatılamaz. (Madde 78/ 2) 3. Yangın kontrol paneli üzerinde herhangi bir "Hata", "Arıza" veya "Devre Dışı" ışığı/uyarısı bulunmaması gerekir. (Madde 78/ 2)	Algılama ve Uyarı Sistemleri 1. Yangın uyarı butonlarının önü açık, görülebilir ve erişilebilir olması gerekir. (Madde 76/ 2) 2. Yangın kontrol panelleri, elle müdahale edilerek kısmen veya tamamen kapatılamaz. (Madde 78/ 2) 3. Yangın kontrol paneli üzerinde herhangi bir "Hata", "Arıza" veya "Devre Dışı" ışığı/uyarısı bulunmaması gerekir. (Madde 78/ 2) 4. .Kontrol ve tekrarlayıcı paneller, binanın, tercihen zemin katında veya kolay ulaşılabilir bölümünde ve sürekli olarak görevli personel bulunan bir yerinde tesis edilir. (Madde 77/ 1)
Değerlendirme Yönetmeliğin 77/1 inci maddesi, kontrol ve tekrarlayıcı panellerin erişilebilir bir konumda tesis edilmesini düzenlemektedir. Yangın algılama sistemlerinin, algılamanın yanı sıra ilgili sistemleri (damper, asansör kontağı, duman tahliye sistemi vb.) kontrol etme işlevini de yerine getirdiği dikkate alındığında, bu kontrol işlevinin zamanında yerine getirilebilmesi, panellerin acil durumda hızlı müdahaleye imkân verecek şekilde konumlandırılmasına bağlıdır. Panellerin, ulaşılması güç veya sürekli personel bulunmayan bölümlerde konumlandırılması hâlinde, yangın anında panele zamanında müdahale edilememesi ve ilgili sistemlerin gecikmeli devreye alınması riski doğmaktadır. Bu nedenle, kontrol ve tekrarlayıcı panellerin tercihen zemin katta veya kolay ulaşılabilir ve sürekli görevli personel bulunan bir bölümde tesis edilmesine ilişkin bu düzenlemenin desteklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.	
EK-6/B [Periyodik Kontrol Formu – Tehlikeli Maddeler] NOT: YGU-K tarafından verilen binadaki tehlikeli maddelere ilişkin kontrolleri içerir. (Form; söndürme sistemleri, topraklama, depolama hacimleri vb. yangın tedbirlerini kapsamaktadır.)	Ek-6/B Periyodik Kontrol Formu (Tehlikeli Maddeler) NOT: YGU-K (kimya veya çevre mühendisi) tarafından verilen ... kontrolleri içerir. Forma “Çevresel Önlemler” başlığı altında; yangın suyu tutucularının (retention basin)

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

		kapasitesi ve doluluk durumu, pompa sistemlerinin çalışırılığı, yağ/gres ayırıcılarının varlığı, alıcı ortama sızmayı önleyen sızdırmazlık kontrolleri, acil durum söndürme suyu deşarj noktalarının uygunluğu ve kullanılan söndürücü ajanların — AFFF/PFAS köpükler, Halon, FK-5-1-12 (Novec) ve diğer gazlı ajanların GWP/ozon etkisi dâhil — çevre mevzuatına uygunluğu başlıkları eklenir.
Değerlendirme		
EK-6/B, adı “Tehlikeli Maddeler” olan ve açıkça YGU-K’ya bağlanan periyodik kontrol formudur; dolayısıyla çevre mühendisinin YGU-K’dan dışlanması, onu tehlikeli maddelere ilişkin kontrol formunun düzenleyicisi olmaktan da fiilen men etmektedir. Formun içeriği yangın sistemleri ve depolama tedbirleriyle sınırlı olup, yüksek tehlikeli tesislerdeki bir yangının en olası ve en ağır ikincil etkisi olan kontamine söndürme suyunun toprağa ve su ortamlarına yayılımı hiç ele alınmamıştır. Bu boşluk, yangın güvenliğini sağlarken ciddi bir çevresel kirlilik olayının denetim dışı kalmasına yol açar. EK-6/B’ye söndürme suyu zaptı, kontamine su deşarj kontrolü ve söndürücü ajan çevresel uygunluğu başlıklarının eklenmesi ve bu değerlendirmenin çevre mühendisi yetkinliğine açılması; periyodik kontrolü, SEVESO-III mantığıyla uyumlu, kaza sonrası çevresel sonuçları da kapsayan bütünlük bir güvenlik denetimine dönüştürür. Böylece yangın güvenliği ile çevre güvenliği tek bir kontrol sürecinde birlikte gözetilmiş olur.		
	EK-7: Yangın Güvenlik Raporu Ek-7 Yangın Güvenlik Raporu — Kontrol aşaması sonucunda, yapının yangın güvenliği yönünden uygunluk durumu ile varsa eksikliklere/uygunsuzluklara ilişkin tespitler gösterilir. (Rapor, yapısal ve mekanik yangın güvenliği tespitleriyle sınırlıdır.)	Ek-7 Yangın Güvenlik Raporu Yangın–Çevre Dispersiyon/ÇED entegrasyonu ... Yüksek tehlikeli yapı ve yerlere ilişkin raporlara, olası bir yangında oluşacak toksik duman/emisyonların (CO, HCN, HCl, SO ₂ , PM _{2,5} /PM ₁₀ , uçucu organik bileşikler ve ağır metaller) çevreye yayılım (dispersiyon) değerlendirmesi ile söndürme suyunun alıcı ortama etkisine ilişkin bir “Çevresel Etki” bölümü eklenir. Bu

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

		değerlendirme, uygun görülen hâllerde tanınmış yangın/dispersiyon modelleme araçlarıyla (ör. FDS ve atmosferik dağılım modelleri) desteklenir ve ilgili ÇED/çevre izin-lisans süreçleriyle ilişkilendirilir.
Değerlendirme Yüksek tehlikeli tesis yangınlarında toksik duman ve yanma ürünlerinin atmosfere yayılımı ile söndürme suyunun toprak ve su ortamlarına taşınması, komşu yerleşimler ve ekosistemler için birincil halk sağlığı ve çevre riskidir. EK-7’deki rapor formatı bu boyutu içermediğinden, yangının çevresel sonuçları belgelenmeden kalmakta ve ÇED/çevre izin süreçleriyle bağ kurulamamaktadır. Bu boşluk, yangın müdahalesinin bir hava/su kirliliği olayına dönüşmesi hâlinde sorumluluğun ve müdahalenin geç belirlenmesine yol açar. Yangın güvenlik raporuna, tesisin risk düzeyiyle orantılı bir “Çevresel Etki” bölümü eklenmesi; dağılım modellemesinin ve söndürme suyu etki değerlendirmesinin bu bölümde yer alması ve ÇED/izin-lisans süreçleriyle ilişkilendirilmesi, yangın güvenliğini çevre güvenliğiyle bütünleştirir. Bu değerlendirmenin çevre mühendisi yetkinliğine açılması, raporların bütünlüğünü sağlar.		
	Genel — Bölüm Numaralandırması — Yinelenen “ALTINCI BÖLÜM” ve “YEDİNCİ BÖLÜM” “ALTINCI BÖLÜM” başlığı iki kez (Hizmet Alımı ve Görevlendirme / İdari Yaptırımlar); “YEDİNCİ BÖLÜM” başlığı iki kez (Denetim, Periyodik Kontrol / Diğer ve Son Hükümler) kullanılmıştır.	Bölümler teselsül ettirilerek yeniden numaralandırılmalıdır (İdari Yaptırımlar Sekizinci, Diğer ve Son Hükümler Dokuzuncu Bölüm olacak biçimde).
Değerlendirme Taslakta 2 tane Altıncı Bölüm 2 tane Yedinci Bölüm bulunmaktadır. Bölüm başlıklarındaki bu yinelenmeler, metnin sistematik bütünlüğünü bozmakta ve atıfları güçleştirmektedir. Bölüm numaraları kesintisiz teselsül ettirilmelidir.		
	Genel — Madde Numaralandırması — Yinelenen “MADDE 4” ve çapraz atıflar Birinci Bölümde “MADDE 4 — Tanımlar ve kısaltmalar”; İkinci Bölümde yeniden “MADDE 4 — Yangın Güvenlik Uzmanlığı” başlığı yer almaktadır.	İkinci Bölümdeki madde “MADDE 4” “MADDE 5” olarak numaralandırılmalı ve izleyen tüm maddeler ile bu maddelere yapılan çapraz atıflar birer sıra kaydırılarak düzeltilmelidir.

*** YANGIN GÜVENLİK UZMANLIĞI VE PERİYODİK KONTROL USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU***

İki ayrı madde “MADDE 4” olarak numaralandırılmıştır. Bu durum, metin içindeki “4 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan meslek grupları” gibi çapraz atıfları belirsiz hâle getirmektedir. Numaralandırma teselsül ettirilmeli, tüm iç atıflar yeni numaralara göre güncellenmelidir.

NOT: Mevcut metin ve taslak metin sütunları karşılaştırma cetveli ile aynı renk ve biçimde oluşturulur. Teklif metni ile yapılacak değişiklikler ise farklı renkte gösterilir.